

S. Sayısı : 215

İstanbulda yapılacak devrim anıtı hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye encümeni mazbatası (1/549)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1547

13 - V - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İstanbulda yapılacak Devrim anıtı hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 11 - V - 1936 da tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Esbabı mucibe

Büyük Türk inkilâbını canlandıracak, onun büyüklüğünü gösterecek sütunların yer yer yükselmesindeki faide ve zaruret aşikârdır.

Bu maksatla İstanbul belediyesi tarafından İstanbulda bir devrim anıtı yapılması kararlaştırılmıştır. Bu büyük inkilâbı remz edecek bu âbidenin yeri, şekli her şeyi hususî itinaya, âli fen müسابakalarına mevzu olacak mahiyette bulunduğundan plân ve resimlerinin merkezin tetkik ve tasvibinden geçmesi, işin yüksek fen murakabesine tâbi tutulması zaruridir.

Anıtın ifadelerinde saklayacağı büyük mana ve hakikatları canlandıracak kafanın beynelmile şöhreti haiz olması tabiidir.

Mahiyeti itibarile bu işin alelâde bir yapı meclislerinden çıkarılması ve arttırma, eksiltme hükmülerinden hariç tutulması zarurî görülmüştür.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 27

Esas No. 1/549

27 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

İstanbulda yapılacak (Devrim anıtı) hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanıp İera Vekilleri Heyetince 11 - V - 1936 da tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının gönderildiğine dair 13 - V - 1936 tarihli ve 6/1547 sayılı Başvekâlet tezkeresi encümenimize havale buyurulduğundan Dahiliye vekili hazır olduğu halde okundu ve icabı müza-

kere edildi.

Kanunun mucib sebepleri hakkındaki lâyiha-dan ve Dahiliye vekilinin verdiği izahattan anlaşıldığı üzere; coğrafi ve tarihî vaziyeti itibarile İstanbulda bir «Devrim anıtı» yapılması için belediyenin vermiş olduğu kararın tatbik imkânını kolaylaştırmak maksadını istihdaf eden lâyiha, umumiyet itibarile kabule şayan

görülmüş ve Belediyeler bankası nizamnamesininin 27 nci maddesi, ikrazlar mukabilinde alınacak faizin asgarî ve azamî miktarını kararlaştırmak salâhiyetini bankanın idare meclisine tevdi etmiş bulunmasına nazaran işbu ikrazın faiz miktarını tayin hususunda kanunî bir istisna yapılmaması daha muvafık olacağı düşünüülerek 3 ncü madde ona göre tashih edilmiş ve diğer maddeler üzerinde bazı kelime değişiklikleri yapılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reislîğe sunulur.

Dahiliye E. Reisi	Bu M. M.
Tekirdağ	Mardin
<i>C. Uybadın</i>	<i>E. Ergin</i>
Kâtib	
Aza	Aza
Mardin	A. Karahisar
<i>E. Ergin</i>	<i>Ş. M. Aykurt</i>
	Aza
	Antalya
	<i>R. Kaplan</i>

Aza	Aza	Aza
Bursa	Çanakkale	Çoruh
<i>Güvendiren</i>	<i>R. Ergencli</i>	<i>A. Tüzün</i>
Aza	Aza	Aza
Çorum	Erzurum	Erzurum
<i>İ. K. Alpars</i>	<i>Z. Soydemir</i>	<i>N. Elgün</i>
Aza	Aza	Aza
Kars	Kütahya	Samsun
<i>E. Özoğuz</i>	<i>M. Somer</i>	<i>Z. Durukan</i>
Aza	Aza	Aza
Samsun	Sivas	Sivas
<i>S. Tuncel</i>	<i>M. Ş. Bleda</i>	<i>S. Görkey</i>
Aza	Aza	Aza
Tokad	Tokad	Urfa
<i>G. Pekel</i>	<i>H. Ergun</i>	<i>B. Tünay</i>
Aza		
Zonguldak		
<i>R. Vardar</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*İstanbulda yapılacak devrim anıdı hakkında
kanun lâyihası*

MADDE 1 — Bedeli on senede İstanbul belediye bütçesinden ödenmek üzere İstanbulda bir devrim anıdı yapılacaktır.

MADDE 2 — Anıdı yerinin tayini şeklinin ve projesinin tesbiti ve belediyenin ve sanat noktasından Maarif vekilliğinin mütaleası almak şartile Dahiliye vekâletine aittir.

MADDE 3 — Belediyeler bankası bu iş için on sene müddet ve % 4 faizle İstanbul belediyesine 300 000 lira ikraza mezundur.

MADDE 4 — Anıdı beynelmilel müsabakaya vazedilecek plân ve resimleri Hükûmetin kabul ve tasdikile katileşir.

MADDE 5 — Tasdikli plân ve resimlerine istinaden belediye encümeni tarafından yapılacak ihalenin tasvibi ve mukavele akdi salâhiyeti Dahiliye vekâletinden verilecek mezuniyet üzerine İstanbul vali ve belediye reisine aittir.

MADDE 6 — Bu iş 2490 sayılı artırma ve eksiltme kanununun hükümlerinden hariçtir.

MADDE 7 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 8 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeye İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

12 - V - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İ. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Eayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İstanbulda yapılacak devrim anıdı hakkında
kanun lâyihası*

MADDE 1 — İstanbul belediye bütçesinden ödenmek üzere İstanbulda bir devrim anıdı yapılacaktır.

MADDE 2 — Anıdı yerinin tayini, şeklinin ve projesinin tesbiti belediyenin ve sanat noktasından Maarif vekilliğinin mütaleası almak şartile Dahiliye vekâletine aittir.

MADDE 3 — Belediyeler bankası, anıdı masrafına medar olmak ve on senede ödenmek üzere İstanbul belediyesine 300 000 liraya kadar ikraza mezundur.

MADDE 4 — Anıdı beynelmilel müsabakaya vazedilecek plân ve resimleri, Hükûmetin kabul ve tasdikile katileşir.

MADDE 5 — Tasdikli plân ve resimlerine istinaden belediye encümeni tarafından yapılacak ihalenin tasvibi ve mukavele akti salâhiyeti Dahiliye vekâletinden verilecek mezuniyet üzerine İstanbul vali ve belediye reisine aittir.

MADDE 6 — Bu iş 2490 sayılı artırma ve eksiltme kanununun hükümlerinden hariçtir.

MADDE 7 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 8 — Bu kanunun hükümlerini yerine getirmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.